

OPPILASKULJETUKSET VESANNON KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSESSA SEKÄ LUKIOKOULUTUKSESSA

VESANNON KUNTA

Sivistyslautakunta 7.12.2022 § 81

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 2.12.2025 / 63 §

Sisällysluettelo

KOULUMATKAEDUN PERUSTEET	3
1. PERUSOPETUSLAKI.....	3
1.1. Koulumatkat (32 §)	3
1.2. Lukiolaisten koulumatkat (OKM)	4
2. KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNNAN PERUSTEET	4
2.1. Yleistä.....	4
2.2. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	5
2.3. Koulumatkan vaarallisuus.....	6
2.4. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset.....	7
2.5. Vieraan kunnan oppilaat	7
2.6. Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat	8
2.7. Koulumatkaetu tapaturman tai sairauden johdosta	8
2.8. Huoltajan järjestämä kuljetus.....	8
2.9. Koulumatkaetu yhteisessä huollossa olevalle oppilaalle	8
3. KOULUKULJETUKSEN AIKANA.....	8
3.1. Aikataulut	8
3.2. Turvallisuus.....	9
3.3. Poikkeustilanteet	10
4. MITÄ TULEE OTTAA HUOMIOON KOULUKULJETUKSISSA	10
4.1. Kuljetusoppilaan muistilista	10
4.2. Huoltajan muistilista.....	11
4.3. Liikennöisijän / koulukuljettajan muistilista	12
4.4. Kunnan / koulun muistilista	13

KOULUMATKAEDUN PERUSTEET

Koulukuljetuksia toteutetaan Vesannon kunnassa esi- ja perusopetuksen oppilaille perusopetuslain 32 §:n määräysten ja sekä tämän Vesannon kunnan kasvatus- ja koulutuslautakunnan vahvistaman kuljetussäännön mukaan. Lukiolaisille koulukyyti järjestetään jos, opiskelijan koulumatka ylittää 5 km (Kvalt 10.9.1997 / 67 §). Kuljetussäännössä esitellään ne periaatteet, joiden mukaan oppilaalle myönnetään esiopetus- ja koulukuljetus Päiväkotiesikouluun sekä Vesannon yhtenäiskouluun ja lukioon. Lisäksi kerrotaan kuljetusten järjestämisestä ja annetaan ohjeet kuljetustenaikaiseen käyttäytymiseen.

1. PERUSOPETUSLAKI

1.1. Koulumatkat (32 §)

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettuun päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvia kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

1.2. Lukiolaisten koulumatkat (OKM)

Toisen asteen opiskelijoiden koulumatkat korvataan Kansaneläkelaitoksen maksaman koulumatkatuen kautta. Kunta tai koulutuksen järjestäjä ei kuitenkaan ole velvollinen järjestämään toisen asteen koulutuksessa oleville oppivelvollisille koulukuljetusta. Koulutuksen järjestäjä voi vapaaehtoisesti järjestää opiskelijoille mahdollisuuden koulukuljetukseen. Jos koulutuksen järjestäjä järjestää koulukuljetuksen, koulumatkatuki maksetaan koulutuksen järjestäjälle.

Lukiolaisille koulukyyti järjestetään jos, opiskelijan koulumatka ylittää 5 km (Kvalt 10.9.1997 / 67 §).

2. KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNNAN PERUSTEET

2.1. Yleistä

Koulumatka ja matka-aika

Oppilaan varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan päivittäistä kodin ja koulun välistä matkaa, jonka oppilas kulkee esikouluun/kouluun/lukioon ja sieltä palatessaan. Koulumatkan pituus lasketaan lyhintä tietä pitkin kodin pihalta koulun pihalle. Matkaan voi kuulua myös kohtuullinen itse kuljettava osuus. Matkat on järjestettävä perusopetuslain 32 §:n 2 momentissa säädetyn päivittäisen ajan puitteissa. Kuljetus järjestetään koululaiskuljetusten kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisen kuljetusreitin varrelta.

Koulumatkaetu

Koulumatkaetu voidaan antaa siten, että:

- järjestetään maksuton kuljetus linja-autolla tai taksilla
- myönnetään oppilaan huoltajalle kuljettamisen järjestämistä varten avustusta.

Koulumatkaedusta päättää hallinnollinen rehtori-koulutusjohtaja

Hallinnollinen rehtori-koulutusjohtaja myöntää koulumatkaedun kasvatus- ja koulutuslautakunnan hyväksymien perusteiden mukaisesti. (Vesannon kunnan hallintosääntö Kvalt 10.11.2025) Alle 5 km:n matkalle koulumatkaetu voidaan myöntää huoltajan hakemuksesta.

Ilman koulukuljetusoikeutta olevia voidaan ottaa kyytiin koulukuljetukseen, mikäli sinä on tilaa. Kyydistä peritään maksuna kuljetussopimuksessa määritelty joukkoliikennemaksu, liitteenä voimassa olevan sopimuksen mukaiset taksat.

Lukiolaisten koulukuljetusten käytännön järjestelyt

Lukiolaisten koulukuljetukset järjestetään noudattaen pääsääntöisesti peruskoulun 7 – 9 luokkalaisten ohjeistusta. Lisäksi lukiolaisten koulukuljetuksissa noudatetaan seuraavia ohjeistuksia:

- Vesannon kunnan alueella asuvat voivat käyttää peruskoululaisille järjestettyjä koulukuljetuksia. Pelkästään lukiolaisille ei järjestetä ns. välikyytejä, ajetaan vain aamukyyti ja 15.25 kyyti.
- Linja-autossa (Tervon ja Karttulan suunta) käytetään Waltti-matkakorttia, jonka opiskelija hankkii itse koulumatkatukipäätöksen saatuaan.
- Lukiolaisille koulukyyti järjestetään Tervon ja Keiteleen kuntien alueelle sekä Kuopioon kuuluvan Karttulan alueella. Iltapäiväkuljetus voidaan järjestää syyslukaudesta 2026 alkaen myös eteläisen Kuopion alueelle saakka siten, että mahdolliset jatkoyhteydet onnistuvat paikallisliikenteen kautta. Tällöin kyydin päätepiste olisi Pitkälahden risteysalueen tuntumassa.
- Alle 5 km:n jatkoyhteyksiä ei ajeta taksilla pelkästään lukion opiskelijoita varten
- Koeviikolla järjestetään aikaisempi koulukyyti (klo 12.35 tai 13.35) käytettävissä olevan kuljetuskaluston mahdollistamissa rajoissa myös naapurikunnista tuleville lukiolaisille, niinä päivinä kun kaikki vuosikurssit pääsevät samaan aikaan. Tällöin 15.25 kyytiä ei ajeta.

2.2. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Koulumatkan pituus

Oppilaan vuosiluokan perusteella maksuttomaan koulukuljetukseen otetaan:

- esi - 3 vuosiluokan oppilas, jonka koulumatka on yli 3 km
- 4 – 10 vuosiluokan oppilas, jonka koulumatka on yli 5 km
- lukion opiskelija, jonka koulumatka on yli 5 km (Kvalt 10.9.1997 / 67 §)

Oppilaan itse kuljettavan matkan pituus

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, jolloin oppilaat/opiskelijat voivat joutua kulkemaan osan koulumatkasta jalkaisin tai muulla tavoin ilman opetuksen järjestäjän järjestämää kuljetusta tai tukea.

Koulukuljetuksessa mukana olevien oppilaiden/opiskelijoiden itse kuljettava matka linja-auto- tai taksireitin varteen voi olla:

- esi – 2 vuosiluokan oppilaalla 2 km

- 3 - 6 vuosiluokan oppilaalla 3 km
- 7 - 10 vuosiluokan oppilaalla 5 km
- lukion opiskelijalla 5 km

Koulumatkaedun myöntämiseen vaikuttaa vaatimus oppilaiden ja opiskelijoiden tasa-arvoisesta kohtelusta ja muiden kyseessä olevan reitin kuljetusoppilaiden kuljetus- ja odotusaikojen yhteispituus.

2.3. Koulumatkan vaarallisuus

Koulumatkan vaarallisuuden perustana on lautakunnan näkemys koulumatkan vaarallisuudesta. Arvioinnissa käytetään tarvittaessa asiantuntijalausuntoja (Koululiitu-ohjelman tien vaarallisuushuvut tai lääkärin/psykologin lausunto).

Sivistyslautakunnan päättämät tienvaarallisuushuvut eri luokka-asteille:

• Esiopetus	140
• 1 - 2 lk.	170
• 3 - 4 lk.	180
• 5 - 6 lk.	225
• 7 - 9 lk.	270

Talvikauden kyydityksiin (1.11. - 31.3.) lupa voidaan antaa hieman raja-arvot alittavilla luvuilla harkinnan mukaan, mikäli olemassa olevissa kyydeissä on tilaa.

Koulumatkan vaarallisuuden (tien vaarallisuushuku) perusteella maksuttomaan kuljetukseen voidaan ottaa alle 5 km:n matkalle:

- Sinisen tien varrella Niiniveden suunnassa asuvat oppilaat
- Sinisen tien varrella Ahvenisen suunnassa asuvat oppilaat
- Suonenjoen tien varrella terveystakeskuksen jälkeen asuvat oppilaat

Tien vaarallisuus petoeläinten perusteella

Vesannon kunnan alueella esiintyy petoeläimiä. Petoeläintilannetta pystytään seuraamaan Luonnonvarakeskuksen kanta-arvioista ja pyytää tarvittaessa lausuntoja Suomen riistakeskuksen tai alueellisten riistanhoitoyhdistysten riista-asiantuntijoilta. Koulukuljetetuuden perusteeksi ei riitä pelkkä petoeläinhavainto tai petoeläinten esiintyminen alueella. Tilapäisen kuljetustarpeen voi aiheuttaa petoeläimen ajankohtainen ihmisiin kohdistuva uhkaava häiriökäyttäytyminen, joka on vahvistettu asiantuntijan tai poliisin toimesta. Tilapäinen kuljetustarve ei perustu aikaisempien vuosien tapahtumiin.

Kuljetuksia tulee järjestää, jos viranomaisilta saadaan tieto, että

- alueella liikkuva susi tai karhu on vahingoittunut tai sairas
- alueella liikkuu susia, jotka eivät käyttäydy lajityypillisesti, ts. susi tulee lyhyen ajan

sisällä toistuvasti lähelle asutusta ihmisistä piittaamatta ja/tai saalistaa kotieläimiä tai susihavaintoja tehdään lyhyen ajan sisällä toistuvasti koulumatkan varrelta, jolloin oppilaan omavastuumatka katsotaan vaaralliseksi susivaaran vuoksi

- koulumatkan alueella on emokarhu poikasineen (tällöin kuljetus voidaan myöntää ajanjaksolle, jolloin karhu on hereillä) tai alueella karhu on herännyt kesken talviunien esim. häiriön aiheuttamana ja aiheuttaa välittömän vaaran (tällöin kuljetus voidaan järjestää esim. metsäkoneen aiheuttaman välittömän vaaratilanteen ajaksi).

Petoeläimen aiheuttaman vaaran toteamiseksi tulee kuljetusta hakevan huoltajan anomuksen lisäksi olla lausunto riista-asiantuntijoilta. Tilannearvion tulee perustua todellisiin edellä lueteltuihin haittailmoituksiin kyseisellä alueella. Asiantuntijalausunto toimii ohjaavana lausuntona päätöksenteossa. Tällöin asiaa käsitellään koulumatkan vaarallisuuden perusteella.

Huoltajalle voidaan myöntää hakemuksen ja varmennetun petovaaran perusteella harkinnanvarainen koulukuljetus, noutopaikan määräaikainen siirto tai saattoavustus huoltajalle. Petoeläinten aiheuttamassa vaaratilanteessa lähtökohtaisesti pyritään järjestämään koulukuljetukset yhteistyössä huoltajien kanssa ensisijaisesti saattoavustuksena, mikäli se on ratkaisultaan taloudellisesti edullisempi tai reitin kuljetusjärjestelyt kokonaisuudessaan huomioon ottaen järkevämpi vaihtoehto. Tilapäinen maksuton koulukuljetus tai noutopaikan muutos voidaan tarvittaessa myöntää enintään lukuvuoden ajaksi.

2.4. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevat kuljetusedun piirissä olevat oppilaat voivat toimintaan tullessaan tai toiminnasta lähtiessään käyttää olemassa olevia perusopetuksen koululaiskuljetuksia edellyttäen, että kuljetukseen mahtuu normaalin kuorman lisäksi. (Esimerkiksi apip-toiminnassa olevan oppilaan koulupäivä päättyy 12.30, jolloin hänelle on myönnetty kuljetusetu, voi hän käyttää 15.25 kuljetusta, jos kyydissä on tilaa.)

Lukion koeviikolla klo 15.25 kyyti ei välttämättä joka suuntaan aja, jos kyydissä normaalisti on vain lukiolaisia. Koeviikolla huoltajat huolehtivat lapsen kuljettamisesta, jos 15.25 kyytiä ei ajeta. Huoltaja tarkistaa ajetaanko 15.25 kyyti suoraan kuljettajalta.

Erikoispäivinä, jolloin koulu päättyy kaikilta klo 12.30 tai 13.30 klo 15.25 kyytiä ei ajeta.

2.5. Vieraan kunnan oppilaat

Vieraan kunnan alueella asuvan oppilaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittelee hakemukset vieraasta kunnasta tapauskohtaisesti.

2.6. Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Vieraassa kunnassa koulua käyvän vesantolaisen oppilaan kuljetuksesta vastaa huoltaja.

2.7. Koulumatkaetu tapaturman tai sairauden johdosta

Määräaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen tapaturman tai sairauden perusteella tarvitaan lääkärintodistus, jossa on maininta kuljetuksen tarpeellisuudesta. Kasvatus- ja koulutusjohtaja tekee päätöksen maksuttoman kuljetuksen järjestämisestä lääkärintodistuksen perusteella ilman eri hakemusta.

2.8. Huoltajan järjestämä kuljetus

Maksuttomaan koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan/opiskelijan huoltajalle voidaan maksaa saattoavustusta koulumatkakustannuksiin, jos huoltaja joutuu itse järjestämään oppilaan/opiskelijan kuljetuksen. Päätös avustuksen maksamisesta tehdään aina tapauskohtaisesti lukuvuodeksi kerrallaan. Avustuksen suuruus vastaa KVTES:n mukaista kilometrikorvausta (1.1.2025 alkaen 0,59 euroa/km) yhteen suuntaan. Avustusta myönnetään vain niiden koulupäivien osalta, joina huoltaja on järjestänyt kuljetuksen.

2.9. Koulumatkaetu yhteisessä huollossa olevalle oppilaalle

Yhteishuoltajuustapauksissa noudatetaan KHO:n päätöstä 2006:10: Koulukuljetus myönnetään ja järjestetään ainoastaan oppilaan väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

Yhteishuoltajuudessa oleva oppilas/opiskelija voi kuitenkin käyttää olemassa olevia koulukyytejä, mikäli niissä on tilaa ja oppilaan/opiskelijan kuljettamisesta ei aiheudu kunnalle lisäkustannuksia.

3. KOULUKULJETUKSEN AIKANA

3.1. Aikataulut

Tilausliikenteenä järjestetyissä koulukuljetusautoissa on aikatauluna toimiva matkustajaluettelo. Oppilaan on oltava hyvissä ajoin ennen sovittua aikaa odottamassa sovitussa paikassa, eikä esimerkiksi jossain sen läheisyydessä. *Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa myöhässä olevaa oppilasta. Oppilasta ei myöskään tarvitse palata uudelleen hakemaan, mikäli tämä ei ole sovittuna aikana sovitulla paikalla.* Huoltajan tulee ilmoittaa autoilijalle,

kun oppilas ei tarvitse koulukyytiä. Autoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.

Aamuisin koulukuljetusauto voi saapua hieman ilmoitettua aikaa aikaisemmin tai myöhemmin. Auto ei kuitenkaan saa ohittaa hakupaikkaa ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki ajolistojen mukaan hakupaikasta kyytiin nousevat oppilaat ole mukana. Iltapäivisin koulukuljetusoppilaat haetaan koululta ja esikoulusta suunnitellun ajoreitin mukaisesti. Iltapäivisin saattaa lukujärjestyksestä johtuen olla ”ruuhkahuippuja”, jolloin oppilaat voivat joutua odottamaan koulukuljetusta.

3.2. Turvallisuus

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvoa, miten liikutaan turvallisesti liikenteessä ja miten liikenteessä otetaan huomioon toisia kuljijoita. Tärkeä rooli oppilaan turvallisen koulumatkan opastamisessa on sekä oppilaan huoltajilla että koululla. Vanhempien tulisi tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan oma-toimisesti ja turvallisesti liikenteessä.

Koululla panostetaan liikennekasvatukseen esim. opastamalla heijastimen käyttöön ja korostamalla pyöräilykypärän käyttöä. Yhteiskunta tarjoaa useita vaihtoehtoja tutustua turvalliseen liikkumiseen. Liikenneturvan internet-sivuilla on runsaasti tietoa turvallisesta liikkumisesta sekä aikuisille että lapsille (www.liikenneturva.fi).

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeää. Koulukuljetusautossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni koko ajomatkan ajan. Kuljettajan tulee puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin. Koulukuljetusauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Koulukyydin odottamiseen ja autosta poistumiseen liittyy monia riskejä. Oppilaan hakupaikka pyritään järjestämään niin, että se on järkevästi kouluauton reitillä ja turvallinen, esim. pihatie, linja-autopysäkki, tienristeys tai -liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltaja on eri mieltä pysäkestä tai sen turvallisuudesta, tulee asiasta olla yhteydessä koulutoimistoon. Kunta ja liikennöitsijä päättävät yhdessä pysäkin paikan tieliikennelain ja yleisen turvallisuuden pohjalta.

Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa koulukyydin ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on taattava työrauha. Oppilaat eivät myöskään saa häiritä muita matkustajia.

3.3. Poikkeustilanteet

Mikäli oppilas aiheuttaa koulukuljetusautolle ilkivaltaa, oppilas on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Tällöin oppilaan huoltaja ja liikennöitsijä sopivat asiasta keskenään. Vesannon kunta ei korvaa oppilaiden aiheuttamia vahinkoja autoille.

Mikäli kouluauto ei saavu noutopaikkaan ilmoitettuna aikana esim. auton rikkoutumisesta johtuen, on liikennöitsijä velvollisen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Talvisin sääolot voivat aiheuttaa koulukuljetusten myöhästymisiä. Liikennöitsijä on velvollinen ilmoittamaan myöhästymisestä joko suoraan oppilaille/huoltajille tai vaihtoehtoisesti koululle, josta pyritään saamaan tieto välitettyä koteihin mahdollisuuksien mukaan. Mikäli kuljetusoppilas ja hänen huoltajansa eivät ole tyytyväisiä kuljetuksen laatuun, tulee asiasta ottaa yhteyttä koulutoimistoon. Ongelmatilanteet kirjataan ylös ja liikennöitsijään otetaan yhteyttä palvelun parantamiseksi. Kasvatus- ja koulutustoimi tekee tarvittaessa myös kyselyjä kaikille osapuolille koulukuljetusten toteutumisesta ja laadusta.

4. MITÄ TULEE OTTAA HUOMIOON KOULUKULJETUKSISSA

Sekä oppilailla, huoltajilla, liikennöitsijöillä ja kunnalla on asioita, joita tulee ottaa huomioon koulukuljetuksissa.

4.1. Kuljetusoppilaan muistilista

Oppilaan tulee ikä ja kyvyt huomioon ottaen huolehtia erilaisista asioista liittyen koulukuljetuksiin. Pienen oppilaan ollessa kyseessä on huoltajien vastuu suurempi, mutta oppilaan iän karttuessa pystyy hän yhä enemmän huolehtimaan itse koulukuljetuksiin liittyvistä velvollisuuksistaan.

Oppilaan tulee huolehtia seuraavista asioista:

- Pidä mahdollinen bussikortti aina mukanas koulumatkoilla. Säilytä korttia sen omassa kotelossa repussa, lompakossa tai muussa sellaisessa paikassa, josta se ei mene rikki tai hukkaan. Jos kortti kuitenkin katoaa tai menee rikki, ilmoita siitä välittömästi koulun palvelusihteerille, jotta uusi kortti saadaan hankittua mahdollisimman pian. Oppilaan tulee korvata uuden kortin hankintahinta.
- Ole sovituksessa noutopaikassa/pysäkillä riittävän aikaisin, niin kaikki kuljetettavat ehtivät ajoissa kouluun.
- Odota rauhallisesti kyytiä pysäkillä tai sovituksessa paikassa, ei ajoradalla
- Nouse autoon reippaasti ryntäilemättä äläkä ohita toisia jonossa.

- Ota reppu pois selästä. Repun paikka autossa on joko lattialla jalkatilassa, sylissä tai tavaratilassa, ei istumapaikalla
- Istuudu penkille ja kiinnitä turvavyö. Pidä turvavyö kiinnitettynä koko matkan ajan.
- Älä liiku autossa paikasta toiseen kuljetuksen aikana.
- Käyttäydy autossa asiallisesti, hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita noudattaen.
- Kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toiselle.
- Tarkista poislähtiessäsi, että et unohtanut mitään autoon.
- Poistu autosta viivyttelämättä, mutta kuitenkin rauhallisesti.
- Odota, että auto on lähtenyt pysäkillä ja että näet joka suuntaan ennen kun lähdet ylittämään ajorataa.
- Hämärän ja pimeän aikana käytä aina heijastinta tai heijastinliiviä.
- Noudata hyviä tapoja ja turvallisia liikennetottumuksia, niin teet matkasta itsellesi ja muille mukavan.

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syylistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (Perusopetuslaki 29 §)

4.2. Huoltajan muistilista

Vanhempien tulee opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Vanhempien vastuu oppilaan opastamisessa on sitä suurempi, mitä nuorempi oppilas on.

Vanhempien tulee huolehtia ja opastaa oppilasta seuraavissa asioissa:

- Keskustele lapsen kanssa pysäkillä ja autossa käyttäytymisestä.
- Ilmoita taksinkuljettajalle lapsen sairastumisesta ja muista lyhytaikaisista poissaoloista, ettei auto aja turhia reittejä.
- Huolehdi siitä, että oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet, kirjat ja tarvittaessa bussikortti asianmukaisesti pakattuina.
- Huolehdi siitä, että lapsesi on ajoissa odotuspaikalla.
- Tarkista, että lapsesi käyttää heijastinta tai heijastinliiviä pimeällä ja pyöräilykypärää pyöräillessään kuljetusreitinvarteen.
- Ilmoita liikennöitsijälle ja koululle kuljetuksiin vaikuttavista vakavista terveydentilaa koskevista asioista.
- Ilmoita esiopetuspaikkaan tai koululle mahdollisista pidemmistä muutoksista kuljetustarpeesta.

- Ilmoita esiopetuspaikkaan tai koululle mahdollisista ongelmista ja häiriöistä kuljetuksen aikana.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta tai tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai -aikatauluihin yhdessä liikennöitsijän kanssa, vaan niistä pitää aina sopia koulutoimiston kanssa.

4.3. Liikennöitsijän / koulukuljettajan muistilista

- Huolehdi, että auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti, turvavyöt ovat kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä.
- Käytä taksissa koulukuljetuksen aikana valaistua koulukyytikupua tai -kilpeä
- Alkolukko on koulukuljetuksissa pakollinen. Alkolukotonta autoa voidaan käyttää tilapäisesti enintään viisi päivää alkolukollisen auton korjauksen vuoksi. Poikkeus-tilanteesta on viipymättä ilmoitettava kuljetuksen tilaajalle.
- Suhtaudu positiivisesti koulukuljettajan tehtävääsi. Muista, että olet oheiskasvat-taja, käyttäytymisesi on esimerkillistä ja pidät yllä järjestystä. Tee kielletyn ja sallitun rajat oppilaille selväksi. Kielenkäyttösi on oltava ystävällistä ja asiallista. Säilytä malttisi ja hallitse tunteesi. Ratkaise ongelmat rauhallisella keskustelulla.
- Pidä kuljetusaikataulu ja luettelo kuljetettavista oppilaista aina mukana autossa.
- Aja odotusalueelle rauhallisesti
- Pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi kelivara.
- Huomioi koulun ilmoittamat muutokset kuljetuksissa.
- Ota lapset kyytiin ja jätä kyydistä sovitussa, turvallisessa paikassa niin, että oppilas ei tarpeettomasti joudu ylittämään ajorataa.
- Tarkista, että lapset ovat kyydissä ja turvavöissä (takseissa) ennen kun lähdet liik-keelle. Valvo, että turvavyöt pidetään kiinni myös ajon aikana. Käytä itsekin turva-vyötä.
- Huolehdi, että autoon siirtyminen ja poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja kii-reettä. Opasta lapsia autosta poistumisessa ja tien turvallisessa ylityksessä.
- Muista liikennesäännöt ja liikennekäyttäytyminen, koululaiskuljetuksissa ajoneu-vokohtainen nopeusrajoitus on 80 km/h
- Noudata LVM:n asetuksen mukaisia kuormitusmääräyksiä
- Muista, että erityisoppilaat tarvitsevat usein erityishuomiota.
- Muista vaitiolovelvollisuus. Kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille.
- Huolehdi omasta ajokunnostasi (niin fyysisestä kuin henkisestä). Väsymys heiken-tää ajokuntoa.
- Tupakointi ei kuulu kouluajoihin.

- Koulukuljetuksen aikana kielletyn ja sallitun rajat tehdään oppilaille selväksi, ongelmat ratkaistaan keskustellen. Ongelmien jatkuessa ota yhteyttä huoltajiin sekä koulun opettajiin tai koulun kansliaan.

Liikennöitsijä/kuljettaja ei voi itsenäisesti tai huoltajan kanssa sopimalla muuttaa koulukuljetusreittiä tai sen aikataulua, vaan asiasta on neuvoteltava ja sovittava koulutoimiston kanssa.

4.4. Kunnan / koulun muistilista

Koulukuljetukset myönnetään ja järjestetään keskitetysti kunnan koulutoimistossa. Koulukuljetukset kuuluvat hallinnollisesti kasvatus- ja koulutuslautakunnan toiminta-alueeseen. Kuljetusten kilpailuttaminen on kunnan joukkoliikenneyhdyshenkilön (hallinnollinen rehtori-koulutusjohtaja) ja kuljetusten käytännön järjestelyt koulutoimiston palvelusihteerin vastuulla.

- Kunnan joukkoliikenneyhdyshenkilö kilpailuttaa tilausajona suoritettavat koulukuljetukset lakien ja määräysten sekä kunnan oman tarpeen ja aikataulujen mukaan.
- **Rehtorit vastaavat lukujärjestyksen valmistumisesta**
- Koulun palvelusihteerin vastaa siitä, että liikennöitsijät saavat kuljetettavien luettelot, kouluajat ym. kyytien järjestämiseen tarvittavat tiedot jaksoittain riittävän ajoissa. Kouluaika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaikaa.
- Palvelusihteerin tiedottaa kuljetuksista koulun internet-sivuilla, koulun ilmoitustauluilla sekä pienimpien (1-6 luokkien) oppilaiden koteihin erillisillä tiedotteilla tarvittaessa jaksojen/kyytiaikojen vaihtuessa.
- Palvelusihteerin tekee yhteistyötä koulukuljetuksessa olevien oppilaiden, huoltajien, rehtoreiden ja koulukuljetuksia hoitavien yritysten ja liikennöitsijöiden kanssa.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan. Kyydinvalvojan tehtävänä on huolehtia siitä, että kyyditettävät pääsevät turvallisesti kyytiin ja auttaa tarvittaessa oikean kyydin löytymistä. Valvojan tehtävänä ei ole suorittaa päivittäin ”nimenhuuttoa” kouluauton ovella.
- Koulu/kunta arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä.

Koulukuljetukset ovat oppilashuollollinen koulunkäyntiä täydentävä tukimuoto. Kuljetusten tulee toimia mahdollisimman hyvin oppilaiden koulunkäyntiä tukien.